

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nyaars-Ønske i Danske Samfund

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nyaars-Ønske i Danske Samfund", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1843_740-intro-shoot-idm60.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Danske Samfund

Det er uvist, nøjagtig hvilken dato pjecen *Nyaars-Ønske i Danske Samfund* blev udgivet, men den blev første gang annonceret i *Kjøbenhavnsposten* den 26. januar 1843. Sidste halvdel af udgivelsen er en tale, som Grundtvig holdt i foredragsforeningen Danske Samfund den 10. januar samme år, og den trykte udgave er suppleret af et digt ("Hr. Peder, han sidder paa Sønderborg") og et forord. Grundtvig var en del af foreningens stiftelse, idet han den 2. april 1839 blev opsøgt af en række yngre mænd, heriblandt Frederik Barfod, P.C. Kierkegaard, Frederik Hammerich og Orla Lehmann, som ønskede hans deltagelse i det vordende selskab. I løbet af den næste måned blev en række prøvearrangementer afholdt, og den 14. maj var foreningen etableret med Grundtvig på formandsposten. Fra Grundtvigs side var foreningen tænkt som en midlertidig platform til at diskutere folkelighed og danskhed. De ugentlige oplæg og foredrag blev holdt på dansk og tilsigtede en levende debat mellem oplægsholder, medlemmer og deltagere. Selvom medlemmerne ikke behøvede at bede om ordet, i modsætning til de øvrige deltagere, havde Grundtvig i begyndelsen svært ved at få samtalen i gang, eftersom foreningens medlemmer hurtigt kom retorisk til kort (jf. Lundgreen-Nielsen 1992, s. 33-39).

Blandt Grundtvigs egne udkast til foreningens navn forekommer flere, hvori ordet prøve indgår (Lundgreen-Nielsen 1992, s. 38). Grundtvig anså også foreningens virke som en prøve på,

hvad der lod sig udrette i *Danmark*, naar der aabnedes Leilighed for Folket i det Hele til at fornye det gamle Bekiendskab med sig selv og sine forrige Tider, sine Viser og Ordsprog, sine Helte og Bedrifter, sit yndige Modersmaal og sit deilige Fæderneland! (Grundtvig 1843, s. 14).

Tiden mellem foreningens stiftelse og Grundtvigs tale bar også præg af en prøve, idet foreningens medlemstal og økonomi såvel som Grundtvigs humør og stemning for selskabet var svingende (jf. Lundgreen-Nielsen 1992, s. 50 f.).